

# РОГОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України



№52 (802) • Вівторок, 22 березня 1994 року • Ціна договірна

## 27 березня: ПРОГОЛОСУЄМО ЗА ГІДНИХ!

### Коли сам себе не похвалиш...

Голова міського комітету з приватизації кандидат у депутати Олексій Костусев розіслав яскраві листівки-календарі по всіх поштових скриньках Одеси. Поряд з вітаннями зі святом 8 Березня кандидат вмістив у листівках критику на адресу свого конкурента в передвиборчій боротьбі — Едуарда Гурбіца. Інший одесит — кандидат у депутати Андрій Крутих (консультант центру соціального захисту Жовтневого району міста) — випустив рекламну газету про себе (тираж 10 000 примірників), де вміщені фотографії, спогади та теплі привітання усіх членів сім'ї П.Крутиха, а також знімки (різних років життя) самого кандидата.

що складає повноваження кандидата в народні депутати України і починає голодовку на знак протесту проти проведення незаконного референдуму на півострові, не бажає бути співучасником диктаторського фарсу та нагнітання міжнаціональної ворожнечі в Криму.

Голова кримської крайової організації УРП Ігор Банах відзначив в інтерв'ю, що проросійські сили закликають мешканців півострова бойкотувати вибори до ВР України, погрожують кандидатам, котрі відстоюють Крим у складі України.

### Дай генералові владу

За повідомленням Рух-прес, радник голови Служби безпеки України, кандидат у народні депутати Юрій Черников на зустрічі з виборцями виступив за відновлення СРСР. Крайовий Рух і товариство «Пробіла», розцінивши такі заяви як свідчення антидержавних настроїв, звернулися з листом до голови СБУ Євгена Мафчука з вимогою про негайне звільнення Юрія Черникова з посади.

### Голодовка проти фарсу

Голова Алуштинської організації УРП, начальник лабораторії Шахтинського кар'єру Владислав Леонтович заявив,

### Хто листівками, хто гопаком

Невідомі особи спалили кіоск, на якому були наклеєні передвиборчі листівки та плакати кандидата в народні депутати по Центральному виборчому округу № 302 м. Одеси письменника Лева Вершиніна. За словами кіоскера, за кілька днів до цього якісь люди погрожували їй і вимагали зняти листівки Вершиніна.

Кандидат у народні депутати по тому ж округу, член Народного Руху України Анатолій Руденко під час зустрічі з виборцями після оголошення своєї передвиборчої програми... затримався година.

Від редакції: Щодня нам надходять повідомлення з міськ про те, як кандидати в народні зарди місяця в парламенті порушують закон про вибори, вдаються до підступних методів боротьби. Тож виборці мають врахувати це й віддати свої голоси гідним довірі кандидатам.

### Продиктовано в номер

### Візит А.Зленка до Варшави і Брюсселя

Учора розпочався офіційний візит міністра закордонних справ України А.Зленка до Республіки Польща. У Варшаві, як повідомив прес-центр МЗС України, глава українського зовнішньополітичного відомства буде прийнятий Президентом Польщі Л.Валенсою, матиме зустріч з прем'єр-міністром В.Павляком, міністром закордонних справ Республіки Польща А.Олексюком, підпише двосторонні документи.

23 березня А.Зленко відвідає Брюссель, де відбудеться парафонування Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейським Союзом.

### СБУ спростовує

17 березня засоби масової інформації повідомили про пожежу на Хмельницькій АЕС. Через перекурення суттєвих деталей події це викликало занепокоєння і стурбованість населення. Зокрема повідомлялися версії пожежників про те, що в районі виникнення пожежі проходили кабелі системи управління ядерної установки, а також кабелі під напругою в 6 тисяч вольт.

Передчасно передане повідомлення не відповідає дійсності. Встановлено, що пожежа виникла через загоряння кабеля під напругою в 380 вольт, який належить до допоміжного обладнання турбінного відділення і не пов'язаний з системою управління й захисту ядерної установки. Реактор був зупинений не аварійною системою, а за рішенням обслуговуючого персоналу.

З повідомлення прес-центру управління СБУ Хмельницької області.

### «Зона»

Від усього можна сьогодні збайдужити — від політики, матеріальних нестатків, розгулу злочинності... Лиш одне залишається незагойною ранюю — Чорнобиль. Ця біда тримає нас в області то страху, то несподіваної надії (а може, здоровий глузд візьме гору і страхливий котел нейтралізують?) ось уже 8 років. Звиняють до неї ніяк не можна. Фотожурнал «Зона» харківських журналістів Юрія Ворошилова, Юрія Кобзаря та інших, організована проєктом «Аїда-шоу» для дітей Чорнобиля, нагадає про це з новою силою. Експозиція, що димам була показана в Українському центрі культурних ініціатив, мовою фотографій розкриває загрозу, що нависла над здоров'ям людей, над екологією України.

### Нібита погодилися

Ізраїль та ОВП мають намір відновити на високому рівні переговори, що були перервані через трагічні події в Хевроні. Як заявив держсекретар США У.Крістофер, готові відновити мирний діалог з Ізраїлем також Сирія, Йорданія та Ліван.

Тим часом РВ ООН ухвалила резолюцію, в якій засуджує теракт у Хевроні. У документі містяться заклики гарантувати захист палестинського населення на всій окупованій Ізраїлем території.



## Три завдання У. Перрі

В Україні з офіційним візитом перебуває делегація Міністерства оборони Сполучених Штатів Америки на чолі з міністром оборони У.Перрі. Завдання, які він прагне виконати, — вирішити під час візиту, глава Пентагону виклав ще у київському аеропорту. Перше завдання — «змінити й оновити відносини з нашими давніми друзями». Друге — продовжити роботу спільно з урядом України і з Міністерством оборони нашої країни над просуванням уперед дуже важливої Тристоронньої угоди між Україною, Росією і США, укладеної президен-

тами цих держав у січні поточного року. Третім завданням є співробітництво з урядом України в рамках програм економічного розвитку і конверсії оборонних підприємств.

Глава Пентагону заявив про свій намір зустрітись з керівництвом Української держави, урядом, міністерством, а також з деякими парламентаріями. Очолювана ним делегація планує відвідати місто Первомайськ, де побував у частині ракетних військ стратегічного призначення, ознайомиться з тим, як проходить виконання ряду про-

грам щодо демонтажу ракетного озброєння в відповідності з прийнятими в Москві тристоронніми домовленостями. У.Перрі відвідає у Дніпропетровську виробниче об'єднання, яке спеціалізується на виробництві ракетної техніки.

Учора вранці відбулися переговори У.Перрі з міністром оборони України В.Радечьким. Міністри підписали кілька угод про співробітництво. Візит триває.

Фото Олександра  
КЛИМЕНКА.

## УКАЗ Президента України Про додаткові заходи щодо стабілізації фінансового стану підприємств

З метою запобігання імпобілізації оборотних коштів підприємств і організацій та стабілізації фінансового стану підприємств, прискорення розрахунків, пов'язаних з оплатою імпортованих поставок, постановляю:

Установити, що з першого квітня 1994 року імпорту сировини, матеріалів, комплектуючих виробів, устаткування, що ввозяться резидентами для власних виробничих потреб, а також енергоносіїв (нафта і нафтопродукти, газ) та матеріально-технічні ресурси для сільськогосподарського (наслідки, засоби захисту рослин) та компонентів для інших виробничих, сільськогосподарської техніки і обладнання для переробки сільськогосподарської продукції та запасні частини до них), що ввозяться для виробничих потреб в Україну, в тому числі по бартерних операціях, не підлягають обкладенню податком на добавлену вартість під час переміщення через митний кордон України.

У разі використання зазначених товарів не на власні виробничі потреби або подальшого їх продажу (окрім вищезазначених, що ввозяться для виробничих потреб України) податок на добавлену вартість справляється виходячи з їхньої вартості з урахуванням податку на добавлену вартість, але не нижче за митну вартість, перераховану в національній валюті за курсом, установленим Національним банком України на день подання декларації.

Президент України Л.КРАВЧУК

м.Київ  
17 березня 1994 року.

## У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

17 березня під головуванням І.Г.Ємця відбулися чергові засідання Центральної виборчої комісії по виборах Президента України.

Затверджено календарний план основних організаційних заходів по підготовці і проведенню виборів Президента України 26 червня 1994 року, а також перелік основних питань для розгляду на засіданнях Центральної виборчої комісії. У зв'язку з тим, що на місцях виконуються дії по колективному обранню округів виборчих комісій по виборах Президента України на обласні/територіальні/ виборчі комісії по виборах депутатів і голів Рад, на засіданні було дано роз'яснення, що законодавством не передбачено звільнення функцій цих виборчих комісій. Вони повинні створюватися окремо у порядку, передбаченому Законом «Про вибори Президента України» та Законом «Про вибори депутатів і голів сільських, селищних, районних, міських, районних у містах, обласних Рад».

Центральна виборча комісія затвердила порядок реєстрації участі політичних партій та їх виборчих блоків у виборах Президента України та зразок свідоцтва про реєстрацію. Затверджено форми та зразки виборчих документів: проколу Центральної, обласної/територіальної/ виборчої комісії, посвідчення, підписного листа на підтримку претендента на кандидата в Президента України, списку виборців та ін.

Розглянуто також ряд інших питань, пов'язаних з підготовкою до виборів Президента України.

Повідомлення з питань, обговорених на засіданні, зробив голова Центральної виборчої комісії та секретар Комісії І.І.Целяуко.

## Глибоке співчуття Президента України

З глибоким сумом дізнався про те, що пішов із життя Олександр Васильович Гіталов, видатний трудящий сільськогосподарства, лауреат Герой Соціалістичної Праці, активний діяч революційних і повстанських загартів.

Висловлюю щире співчуття рідним та близьким покойного. Пам'ять про О.В.Гіталова, талановитого організатора виробництва і господаря, мужу і шановану всіх народом людину назавжди збережеться у наших серцях.

Президент України Леонід КРАВЧУК.



Чергові засідання Центральної виборчої комісії по виборах народних депутатів України відбулися 17 березня. Віз засідання голова комісії І.Г.Ємець. Про організацію роботи Центральної виборчої комісії по підбиттю підсумків виборів народних депутатів України доповіли заступник голови комісії В.І.Кирієнко. Відзначено, що одержуватиме та узагальнюватиме дані про підсумки виборів оперативна група. До дня виборів вона здійснить перевірку телефонного та телеграфного

## У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

зв'язку, у день виборів одержуватиме оперативні відомості про хід голосування та іншу можливу інформацію, після виборів узагальнюватиме дані про результати голосування. У прийнятті постанови передбачено провести на початку квітня 1994 року засідання Центральної виборчої комісії, на якому підбити підсумки виборів на народних депутатів України в цілому по республіці. Головою виборчої комісії Маринського виборчого округу №163 (Житомирська область) А.П.Шитков проінформувала про факти порушення вимог Закону про вибори в частині проведення передвиборної агі-

тації кандидатами у народні депутати по цьому округу В.С.Журавським. Центральна виборча комісія звернула увагу кандидата на те, що в разі повторення подібних порушень до допущення інших до нього можуть бути застосовані заходи, передбачені частиною 11-ю статті 26 Закону про вибори. У комісії ніх розглядається це ряд звернень з виборчих округів стосовно недовготримання рівних умов при проведенні виборчої кампанії окремими кандидатами у народні депутати України.

На засіданні було підкреслено, що всі подібні факти реально вичаються і в разі

виявлення порушень щодо кандидатів, які їх допустили, вживатимуться передбачені законом заходи аж до звернення до Верховного Суду України з приводу скасування рішень про реєстрацію кандидатів.

З порядком зберігання документів по виборах народних депутатів України ознайомили секретар Центральної виборчої комісії І.І.Целяуко.

Комісія розглянула також ряд інших питань.

На засіданні комісії були присутні представники від партій, які беруть участь у виборах, від міжнародних організацій, працівників засобів масової інформації.

## УКАЗ Президента України

### Про затвердження Положення про пам'ятний знак «50 років визволення України» та Опису пам'ятного знака «50 років визволення України»

У зв'язку з Указом Президента України від 22 березня 1993 року №92 «Про всенародне відзначення 50-річчя визволення України від фашистських загарбників» постановляю:

1. Затвердити Положення про пам'ятний знак «50 років визволення України».
2. Затвердити Опис пам'ятного знака «50 років визволення України».

### Положення про пам'ятний знак «50 років визволення України»

1. Пам'ятний знак «50 років визволення України» нагороджується учасники війни, які проживають в Україні, а саме: військовослужбовці, які проходили військову службу у Збройних Силах колишнього СРСР в період Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр., партизани і підпільники Великої Вітчизняної війни; військовослужбовці, а також особи початкового і рядового складу органів Міністерства внутрішніх справ і Комітету державної безпеки колишнього СРСР, які проходили службу в період Великої Вітчизняної війни; особи військовийшого складу, які працювали або проходили службу у Збройних Силах, військових органах Міністерства внутрішніх справ і Комітету державної безпеки колишнього СРСР у період Великої Вітчизняної війни; військовослужбовці, особи військовийшого складу, а також військи винищувальних частин, авіації, зброї і загонів захисту народу та інших формувань, що брали безпосередню участь у бойових операціях по ліквідації диверсійно-терористичних груп фашистської Німеччини на території колишнього СРСР;

члени груп самозахисту об'єктів і аварійних команд місцевих противоповітряної оборони на території колишнього СРСР, що діяли у період Великої Вітчизняної війни; особи, які були залучені до командування військових частин до розмінування полів та об'єктів народного господарства, та особи, які на мінних тралівках брали участь у тренувальних бойових мін у воєнний і повсякденний час;

особи, які в період Великої Вітчизняної війни перебували у складі армії і флоту як сини по-

клики і юнги до досягнення ними повноліття;

воїни Української повстанчої армії, які брали участь у бойових діях проти німецько-фашистських загарбників на тимчасово окупованій нині території України в 1941—1944 роках, які не вчинили злочинів проти миру і людства, та ті, що реабілітовані відповідно до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні»; колаборанти і зрадники, які вчинили злочини проти миру і людства, та ті, що реабілітовані відповідно до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні»;

особи, які стали інвалідами внаслідок поранень чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних у районах бойових дій у період Великої Вітчизняної війни та від вибухових речовин у повсякденний період, а також при виконанні робіт по розмінування;

особи, які в період з 8 вересня 1941 року по 27 січня 1944 року працювали на підприємств, в установах, організаціях міста Ленінграда і нагороджені медаллю «За оборону Ленінграда»; особи, нагороджені знаком «Жителю блокадного Ленінграда»; працівники сфери культурного обслуговування фронтів, які виступали перед воїнами діючої армії (флоту) в період Великої Вітчизняної війни;

особи, які працювали в період Великої Вітчизняної війни в тилу — на підприємствах, в установах, організаціях, колгоспах,

за винятком періоду роботи на тимчасово окупованій території; працівники спеціальних формувань Народного комісаріату шляхів, Народного комісаріату охорони здоров'я, плаваючого складу промислових і транспортних суден і льотно-підмоного складу авіації, Народного комісаріату рибної промисловості колишнього СРСР, морського і річкового флоту, льотно-підмоного складу авіації Головного управління Північного морського шляху, перевезенні у період Великої Вітчизняної війни на становищі осіб, що перебували у лавах Червоної Армії та виконували завдання в інтересах армії та флоту в межах тилівих кордонів діючих фронтів або оперативних зон діючих флотів, а також члени екіпажів і члени транспортних флоту, які були захоплені в полон фашистської Німеччини 22 червня 1941 року на порушення Конвенції про становище ворожих торгових суден на початку воєнних дій (Гаага — 1907 р.); особи, які нагороджені орденом і медаллю колишнього СРСР за особливі і трудові заслуги в роки Великої Вітчизняної війни.

2. Пам'ятний знак «50 років визволення України» нагороджується особи, які проживають за межами України і брали участь у визволенні України від

фашистських загарбників у складі діючої армії (флоту), партизанських загонів, підпільників, та воїни Української повстанчої армії, які не вчинили злочинів проти миру і людства.

3. Пам'ятний знак «50 років визволення України» від Центральної виборчої комісії.

особам, які вибули із Збройних Сил колишнього СРСР та Збройних Сил України, — військові комісаріати за місцем проживання;

особам, які вибули з військ і органів та інститутів внутрішніх справ та Комітету державної безпеки колишнього СРСР, — військові комісаріати за місцем проживання або відповідні міністерства та інші центральні органи державної виконавчої влади України;

особам, які вибули з військ і органів та інститутів внутрішніх справ та Комітету державної безпеки колишнього СРСР, — органи місцевого самоврядування; визволителями України, які проживають за межами України, — дипломатичні представництва та консульські установи України за кордоном відповідно до пункту 2 цього Положення.

4. Разом з пам'ятним знаком нагородженому вручається посвідчення встановленого зразка.

5. Пам'ятний знак «50 років визволення України» носить вигляд з правого боку.

### ОПИС

#### пам'ятного знака

#### «50 років визволення України»

Пам'ятний знак «50 років визволення України» має фігурну овальну форму. У центрі пам'ятного знака — карту, обрамлений вінком з дубового та липового листя і уніфікований трима пучками розбланих променів, з написом у чотирьох рядках: «50 років визволення України». Цифра «50» покрита червоною смалю. У нижній частині пам'ятного знака — зображення військової зброї: танка на схрещенні гармат і ракет.

Усі зображення і написи випуклі. Композиція пам'ятного знака оповита стрічкою, яка покрита смалю синею та жовтою кольору. Розмір пам'ятного знака: висота — 44 мм, ширина — 35 мм, зворотній бік пам'ятного знака плоский. Пам'ятний знак виготовляють з тисняку і шпкріплюють до одягу за допомогою шпильки.

## Повідомлення прес-служби Президента України і Кабінету міністрів України

У зв'язку з численними зверненнями організацій ветеранів Великої Вітчизняної війни та окремих громадян на адресу Президента України, уряд у приводу участі України в заходах по підготовці до святкування 50-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років, які заплановано провести в рамках Співдружності незалежних держав, прес-служба Президента України і Кабінету Міністрів України уповноважена повідомити так:

У зверненнях наголошувалося головним чином на тому, що

Україна нібито відхилила від проведення спільних заходів Перемоги у Великій Вітчизняній війні на міждержавному рівні. Однак ці твердження не відповідають реальному стану речей.

Питання відсвяткування 50-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні перебувають під постійною увагою Президента та уряду України. Крім заходів, що передбачається здійснити в нашій державі з приводу цього ювілею, Україна виступає за організацію підготовчого року святкування на міжнародному рівні, зокрема в рамках СНД.

Україна підтримує ідею проведення спільних заходів Перемоги — учасниця СНД щодо святкування 50-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні і підписала у м.Москві 24 вересня 1993 р. відповідне рішення Ради глав держав — учасниць Співдружності.

Усімодомочу неперервене зв'язання Перемоги у Великій Вітчизняній війні для нашого народу та народів всього світу, Президент і уряд України докладають усіх зусиль, але належно відслідковують дії воїнів та вшанувати наших ветеранів.

Україна готує свої пропозиції по святкуванню 50-річчя Перемоги на міждержавному рівні і внесе їх на розгляд чергового засідання Ради глав держав — учасниць СНД у квітні 1994 року. Мова, зокрема, буде йти про конкретні заходи, пов'язані з ювілейною датою, відзначення учасників Великої Вітчизняної війни, в тому числі пам'ятного медалю, інші актуальні проблеми, які стосуються цього великого всенародного свята.

Прес-служба Президента України і Кабінету Міністрів України — УкрІнформ.



# ЧИ НАБЛИЗИЛАСЬ УКРАЇНА ДО РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ?

Роздуми після відрядження до Сполучених Штатів Америки

## Західні інвестори до нас прийдуть

— Валерію Георгійовичу, ви вже не вперше були у США. Які ваші основні враження від нинішньої поїздки в складі урядової делегації на чолі з Президентом України Леонідом Кравчуком? Чи справдилися сподівання?

Скажу однозначно: візит пройшов успішно. Ним відкрито нову еру в українсько-американських відносинах. Підписано надзвичайно важливі документи щодо розвитку співробітництва між нашими країнами. Ці документи визначають на тривалу перспективу обрії нашого взаємовигідного ділового партнерства. Дуже плідно пройшли переговори між Президентом України Леонідом Кравчуком і Президентом США Біллом Клінтоном. Вони поставили підписи під Спільною заявою щодо розвитку українсько-американської дружби і партнерства. Головою про заохочення та взаємний захист інвестицій. Важко переоцінити значення цих угод.

Як відомо, США — вирішальний фінансовий партнер України 700 мільйонів доларів: половину — на ядерне роззброєння і половину — на допомогу в проведенні економічних реформ. Крім того, передбачається, що адміністрація США виділить ще приблизно 1 мільярд доларів на технічне переснащення підприємств нашого народного господарства. Великий ймовірний й інші форми інвестицій. Отже, можна вважати, що загальна сума допомоги Україні перевищить два мільярди доларів. Наряд чи треба доводити, наскільки це важливо для нашої економіки.

Хотів би підкреслити, що в безумовному успіху офіційного візиту чимала особиста заслуга Президента України Леоніда Кравчука. Значну роль відіграли його виявлення, розумний політичний підхід до розв'язання кардинальних проблем і сміливість, наполегливість у встановленні інтересів нашої молоді незалежної держави. І ці якості були помічені й належно оцінені американською стороною. Увагу наших співрозмовників і партнерів привернула, зокрема, тверда позиція Леоніда Маковорича щодо ринкової економіки. Він недвозначно заявив, що альтернативи ринковим реформам в Україні немає.

Отже, якщо коротко підсумувати результати візиту, то можна сказати, що вони навіть перевершили наші сподівання. Американці наголошували, що 1994 рік мо-

На запитання кореспондента відповідає президент Всеукраїнського об'єднання підприємців та акціонерного товариства «Українська фінансова група» ВАЛЕРІЙ БАБИЧ



же стати в зовнішній політиці США в регіоні Східної Європи роком України.

Звичайно, це винятковий збіг, що перетворилися на початку весни. Але символічно, що вони ознаменували весну в українсько-американських відносинах. Наші заокеанські колеги в новому світі побачили Україну. Вона здобула високу репутацію миролюбної країни, яка, додаючи про свою територіальну цілісність і недоторканність власних кордонів, нікому не загрожує, не має ніяких агресивних замірів до жодної держави світу.

— Як відомо, Сполучені Штати — класична країна високорозвинутої ринкової економіки. Як там стається до темпів ринкових перетворень в Україні?

До недавнього часу це було дуже болюче питання. Наші співрозмовники й у вищих ешелонах влади, і на підприємницькому рівні підкреслювали, що реформи у нас ідуть дуже повільно. В серпні минулого року мені довелося бути у Вашингтоні в складі нашої урядової делегації, яка брала участь у сесії Світового банку. Там з гіркою довелось ознайомитися з публікацією Міжнародного валютного фонду по Україні. Ось як оцінювалася наша ситуація за 1993 рік: «Збільшення грошової маси, різке падіння курсу національної валюти, небезпечно високі темпи зростання цін». Недарма можливість інвестицій в Україну розглядалися тоді як нульова. Рейтинг привабливості для іноземних інвесторів опустився, соромно сказати, на 146 місце в світі.

— І це, певно, не випадково. Чим, на вашу думку, можна було пояснити таку невеселу картину?

— Передусім відсутністю політичної та економічної стабільності в Україні. Крім того, слід підкреслити: приплив інвестицій з-за кордону стримувався і ще стримується через брак недержавного сектора економіки. Західні бізнесмени та підприємці згодні вкладати кошти в нашу молоду державу, але переважно не в державні, а в приватні підприємства. І тому, цілком зрозуміло, слід прискорювати й поглиблювати процес приватизації. Вони ж прохочуть, певно, знісати скріпком.

А згадаймо, як найвищий орган законодавчої влади — наш парламент — часто-густо зустрічає в штики реалістичні спроби просунути вперед шляхом реформ, торгуючи конкретні пропозиції щодо валютного регулювання, раціоналізації структури експорту та імпорту, адаптацію нашої національної економіки до світового господарства. І якщо все-таки зроблено окремі кроки, щоб перебороти критичну ситуацію, то нерідко не завдяки, а саме всупереч волі певних впливових сил у парламенті. Маю на увазі, зокрема, підписані Президентом укази, які надають іноземним інвесторам право брати участь у приватизації об'єктів незавершеного будівництва й автозавправних станцій разом із земельними ділянками, на яких вони розташовані.

Сьогодні, цілком зрозуміло, потрібні закони, проекти і дії, які сприяли б істотному скороченню гіперінфляції, лібералізації зовнішньоекономічної діяльності, прискоренню приватизації, зародженню конкурентного середовища. І, згодом, в усіх цих процесах належне місце повинно зайняти вільне, а не невільницьке підприємство. Тобто мовиться про те, що економічна й технічна допомога американської сторони буде адекватна реаліям українського ринку, докорінному реформуванню нашої економіки, яка має і величезні перспективи, і колосальний науково-виробни-

чий, кадровий та інтелектуальний потенціал.

## Спалахнуло зелене світло

— Чи змінилося щось у ставленні до нашої країни за минулі вісім місяців, після серпня 1993 року, коли ви їздили на сесію Світового банку до Вашингтона? Безумовно. Як б сказав, зроблено пролив. Раніше нас слухали переважно із вичливленості. І ти відчував, що твої слова немовби падають у вату. Тепер ситуація змінилася принципово. Під час візиту мені довелося брати участь у багатьох зустрічах з сенаторами й конгресменами, керівниками міністерств фінансів, торгівлі, найбільших корпорацій, відомими бізнесменами США, і ми повною мірою відчували ці позитивні зміни.

Запам'ятався, зокрема, бесіда з президентом Світового банку паном Л.Престонем і виконавчим директором Міжнародного валютного фонду паном М.Камдесом. Вони привернули увагу до п'яти найважливіших передумов успішного здійснення реформ. Це, по-перше, скорочення бюджетного дефіциту. По-друге, розумна і послідовна монетарна політика. По-третє, досконале валютне регулювання. По-четверте, ретельне промислово-податкова система та вільні ціноутворення. Але якщо поділяти тільки ці чотири пункти програми, то мільйони співграждан можуть опинитися за межею бідності. Тому виняткова увага приділялася п'ятому пункту. Це — не декларований, а реальний захист найменш матеріально забезпечених верств населення.

Ми звикли до наших пропагандистських стереотипів: мовляв, капіталісти дбають лише про те, аби нажити власну кешину. І тільки американські партнери підкреслили з одного боку, слід створити всі умови, щоб сприяти розвитку підприємництва, ініціативи ділових людей, виробників, а з другого — створити надійну систему соціального захисту бідних.

— До недавнього часу американська та й взагалі вся західна фінансова допомога Україні була майже символічною. Ви говорите, що ставишесь докорінно змінилися. Тоді виникає запитання: як найкраще скористатися з цієї допомоги?

Це істотна проблема. Справді, США стали гарантом допомоги Україні з боку фінансових кіл Європи і світу. Образно кажучи, перед інвесторами спалахнуло зелене світло замість колишнього червоного. І вкрай важливо розумно скористатися новими умовами, освоїти кредити за міжнародними стандартами. Щоб не повторитися сумний досвід попередніх років. У Європейському банку реконструкції та розвитку я фінансовою комісією через американських партнерів неодноразово бачив, як не отримали виділену фінансову допомогу під економічні реформи. Хіба таке допустимо? А зараз же йдеться про дієсно солідні суми для стабілізації української економіки.

## Розвінчано ще один міф

— Валерію Георгійовичу, в нашому суспільстві, як відомо, ставлення до іноземних інвестицій неоднозначне. Ви щойно задали укази Президента, які надають іноземним інвесторам право брати участь у приватизації об'єктів незавершеного будівництва й автозавправних станцій. Але ж, пригадується, ці документи миттю викликали бурхливий реакційний захисний захват інтелектуального суспільства. Вони зчинили страшний галас: «Розпродують Україну!», прикриваючись посяганнями на громадську думку: мовляв, спитайте людей — і вони вам скажуть, що їх не приваблює капіталістичний рай ринкової економіки.

— Так, чимало політиків, а ще більше політиканів охоче спекулюють на громадській думці, докорінних інтересах народу тощо. Але чи справді знають вони, що думати з приводу ринкової економіки нашої співвітчизники? Чи не видають бажане за дійсне? Чи не нав'язують співгражданам своє персональне, далеке від об'єктивної дійсності, бачення подій?

Я економіст і звик вірити цифрам. А тенденції соціальної статистики на підставі ретельних соціологічних опитів і аналітичних оцінок експертів вельми красномовні і говорять самі за себе. Вони свідчать, зокрема, про зміни в соціально-економічній настрої українців: бік підтримки ринкових принципів, приватизації землі, стимулювання підприємництва. Результати цих ґрунтовних і всебічних аналітичних досліджень, розроблених на об'єктивній науковій основі, конкретизовані і в математичних показниках, і в графіках. Деякі з них для наочності пропоную читачам газети. Ці унікальні графіки публікуються вперше.

Почну з головного показника. Близько 60 відсотків населення України позитивно ставиться до ринкової економіки. І це вкрай важливо. Отже, розвінчується міф про несприйняття суспільством ринкових реформ. Водночас ситуація по окремих регіонах неоднорідна і строката. Найоптимістичніше ставиться до реформ населення Дніпропетровської, Луганської, Київської, Одеської та західних областей України. Причому мешканці Львівщини. Волинці та Івано-Франківщини найбільш дозріваючі — 66 відсотків.

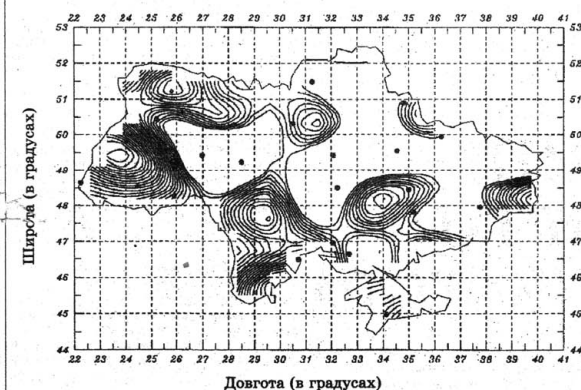
Така ж приблизно тенденція і в ставленні населення України до приватизації засобів виробництва. Аналогічний і географічний розподіл симпатій жителів різних регіонів до приватної власності. Що ж до приватної власності на землю, то позитивно ставиться до цього населення шести західних областей України і Полісся. В той же час стійку байдужість до цієї проблеми виявляють жителі центру України та північної частини степової зони.

— З того, що ви сказали, випливає, начебто Україна поділяється за своїм соціальним настроєм на більш консервативний центр та прогресивні околиці. Центр немовби тяжіє до соціалістичних форм економічного розвитку, а периферія — до ринку. Чим ви могли б таке пояснити?

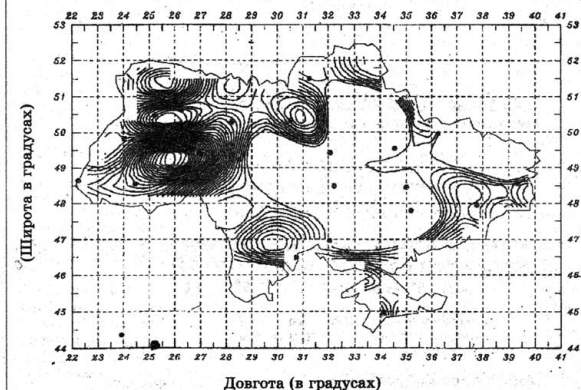
— Ну, це, зрозуміло, вельми умовні межі. Головне тут не в окремих регіональних особливостях, а в принциповому повороті громадської думки суспільства до ринкової економіки, яка визначалася за останні півроку. Це стала тенденція. А неадекватність ставлення окремих регіонів до реформ можна пояснити, зокрема, тим, що населення західних областей порівняно недавно в історичному плані було втягнуте в орбіту радянської планової економіки. І ще живі люди, які зберегли в

(Закінчення на 4-й стор.)

## СТАВЛЕННЯ ДО РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ



## СТАВЛЕННЯ ДО ПРИВАТИЗАЦІЇ ЗЕМЛІ



# Чи наблизилась Україна до ринкової економіки?

(Закінчення. Початок на 3-й стор.)

пам'яті інших, ринковий, уклад економіки. Позначатися на ставленні до ринкових перетворень і політичний вплив різних партій та рухів.

## Не обвална — оптимальна

— Як висновок напрошується з цих цікавих даних?

— Насамперед такий: підхід до реформи має бути диференційованим. Нас переслідує стара хвороба зрівнялівки, без урахування конкретних умов. Дається знаки стереотипна звичка все робити огулько, чохом, доводити до всіх однакові «підвищені рубіжі». За приватизації, як колись — із колективізації. Дехто вже прагне відпарувати про «успішне виконання». Формалізм губить будь-яку справу, а тим паче таку чутливу, як реформування економіки. Тут потрібно точно враховувати психологію людей. І підходи до цих проблем еволюційним шляхом, а не методом революційного нагнізання згори, що ми вже проходили. І добре проходили. Рубіж лишалися і в пам'яті, і в серці.

Вже нині виділяються області зі стабільним позитивним ставленням населення до роботи в ринкових умовах. І цілком зрозуміло, що саме тут слід передусім застосувати активні форми переходу до ринку — створення вільних економічних зон, прискорення приватизаційних процесів.

— Дехто з учених виступає за обвальну приватизацію. Як підтримуєте такий погляд?

— Як за обвальну, а за оптимальну. Я за такий підхід, коли рішення «горя» (парламентські, урядові) заохочують органічну підтримку «низу». Головне — за рекордними цифрами приватизації, за деклараціями про благо всього народу не забувати конкретну людину, допомогти їй не тільки вийти в наш складний час, а й органічно адаптуватися в ринковий простір.

— З такими міркуваннями не можна не погодитися. Але ось конкретний життєвий конфлікт, скажіть, б — реальний приватизаційний збіг. У селі в Харкові відбувся перший в Україні земельний аукціон. Він готувався помпезно і гучно. Та, як мовиться в народі, з великої хмари малий дощ. На торги було виставлено 16 земельних ділянок у різних районах міста — під офіси й житлові котеджі. А купили всього дві на загальну суму п'ять мільярдів карбованців. Як прокоментувати цей факт? З одного боку, говоримо про потребу приватної власності на землю, а з другого — її не купують.

— Немає диму без полум'я. Наскільки я знаю, порівняно скромні підсумки першого земельного аукціону пояснюються рядом факторів. Насамперед, що не вивітрився в потенційних покупців давній, десятирічний насаджений острах: а чи не приїде за мазером марос Залізник, аби націоналізувати земельну ділянку разом з офісом на ній? Це психологічний момент. А є й чисто практичні — дещо ускладнені умови участі в аукціоні: обов'язкова реєстрація в Харкові, висока стартова ціна, неможливість купити ділянку, якщо в тебе одна

уже є... А де гарантія того, що завтра твій офіс не піде під знос? Дехто умови треба спростити, в деяких чіткіше розставити акценти.

І все-таки тенденції обнадійливі. Якщо, скажімо, у важкий період минулорічної осені, коли різко знизився життєвий рівень людей, ставлення населення до приватизації землі та засобів виробництва коливалось у межах 5,2 — 5,3 бала (за 10-бальною шкалою), то, згідно з прогнозами, наприкінці другого кварталу має досягти 6,5 бала.

## Віро в потенціал підприємництва

— Валерію Георгійовичу! Як, в контексті свіжих американських вражень, на вашу думку, найгостріші вузлові проблеми нашої національної економіки, котрі треба розв'язувати в першу чергу, аби сприяти розвитку ділового підприємництва?

— Мені здається, що нині в державі нагромадилася критична маса проблем, які викликають зчонасерйознішу тривогу всього суспільства. Це розвал системи державного управління, повний хаос в економіці, гіперінфляція, яка торік досягла 9000 відсотків, розбазарювання кредитно-фінансової системи, різке падіння виробництва. Внаслідок цього більшість населення відкинуто за межу бідності. Якщо не вжити кардинальних заходів для виходу з економічної кризи, а точніше — катастрофи, то країна опиниться на краю гострих соціальних потрясінь.

— Це справді так. Недавно наш кореспондент зустрівся з голодуючими шахтарями, які не видавали зарплати ще з грудня. Один із них — гірник об'єднання «Навоградугальна» Станіслав Устименко сказав: «Наше життя злиденне. Якби не картопля з власного городу, навард чи мов сім'я змогла б вижити».

— І він правий. Шахтарям необхідна допомога на

урядовому рівні. Та сьогоднішні владні структури не спроможні це зробити, хоч вугільна галузь, її трудові сили потребують пріоритетної державної підтримки. Торкаючись проблем паливно-енергетичного комплексу, хотів би наголосити, що наші урядовці намагалися спитати нестримні темпи інфляції лише на рахунок вартості енергоносіїв, не маючи для цього достатніх підстав. Так, ціна на нафту та газ справді багаторазово зросли. Але ж паливна вага енергоносіїв у собівартості готової продукції не перевищує 10—15 відсотків. Отже, не там — в усякому разі, не тільки там! — заритий собока гіперінфляції та різкого зниження життєвого рівня населення.

Не в змозі піднести економіку, дехто з можновладців, щоб відвернути увагу суспільства від своєї некомпетентності, бездарності та корумпованості, прагне спрямувати недовдоволення широких верств населення в бік підприємців: ось, мовляв, причина зла, ось ті здирники, спекулянти, нуворіші, акул капіталу, які наживаються за ваш рахунок. Так створюється образ ворога. Це дуже підступна і небезпечна політика. Під цим демагогічно-пропагандистським прикриттям підприємство душать важким податковим пресом, йому перекивають численні, викручують руки, створюють на кожну кроці численні бар'єри і перешкоди, неможливо важкі умови для виживання. Робиться все, щоб згорнути підприємницький сектор.

— Що може зробити Всеукраїнське об'єднання підприємців, яке ви очолюєте? Як протистояти такому жорсткому пресингу? Мені доводилося бути на першому з'їзді підприємців. Інтелектуальний потенціал і конструктивний, діловий рівень того зібрання був великим викликом. Як використувати цей потужний громадський сила?

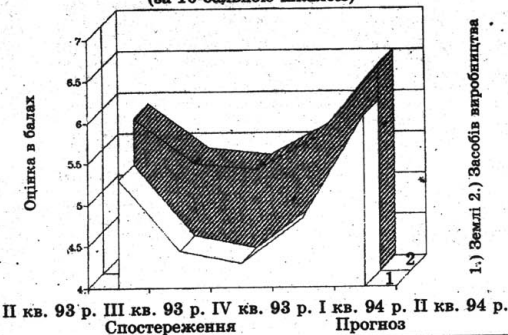
Вона інтенсивно спрямовується у три русла. Перше — відстоювати законні права і свободи підприємців, передусім гарантувати державну підтримку виробничої незалежності від форми власності. Друге — соціальна захистність малозабезпечених верств суспільства. Третє — державне визнання приватної власності на землю та засоби виробництва.

Сприємо розгорнуто вітчизняного підприємництва в інтересах динамічного розвитку народного господарства та підвищення життєвого рівня народу України. Хоча відчуємо шалений опір, і тому вдається зробити не все. Але гадаю, що з обранням нового, професійного, парламенту справи пійдуть на краще. І тоді відійде в минуле неспокійний жарг, що чутки про зародження ринку в Україні надто перешкодило.

Наприкінці інтер'ю хотів би запитати про таке. Ім'я Валерія Бабича як одного з лідерів українського підприємництва, активного поборника ринкових реформ і піднесення рівня життя народу добре відоме. Очолюване вами акціонерне товариство «Українська фінансова група» об'єднує 400 тисяч акціонерів. Воно стає масовим, народним товариством. Що б ви хотіли сказати сьогодні їм, та й усім читачам нашої газети?

Віро, що гору візьме логіка здорового глузду. Ринкова економіка посіде в нашій державі, як і в усьому цивілізованому світі, чільне місце. Віро в те, що незалежна Україна стане процвітаючою країною, а її народ багатим і щасливим. Об'єднаймо ж задля досягнення цієї мети зусилля всього суспільства!

Тенденції ставлення населення України до приватизації землі і засобів виробництва (за 10-бальною шкалою)



Після розпаду СРСР перед Україною постала потреба мати власні технічне законодавство та нормативну базу.

Для вирішення цих питань при Кабінеті Міністрів було створено Державний комітет зі стандартизації — національний орган, який репрезентує Україну в міжнародних організаціях.

Свою роботу він розпочав з розроблення концепції, програми й реалізації та формування правових основ стандартизації в Україні.

Автор статті «За чийми стандартами нам жити?» Д. Коршунів каже про потребу створення національної, а не державної системи стандартизації, але ж саме новим Декретом та Державною системою стандартизації України, на відміну від системи стандартизації в колишньому СРСР, передбачено розроблення стандартів технічними комітетами (ТК), до яких, згідно з Декретом, «залучаються представники всіх зацікавлених підприємств, установ, заводів, виробників, виробників продукції, товариств споживачів, науковців, технічних та інженерних товариств, провідні вчені й фахівці». Якими ж є «державними су'єстами», висловлюючись терміном Д. Коршунова, можна доповнити цей перелік?

До речі, про терміни. Незрозуміле глузування автора з розроблення термінологічних державних стандартів. Це є звичайна міжнародна практика та один з найліпших засобів впровадження в життя «Державної програми розвитку української мови та інших національних мов в Україні до 2000 року» в частині розроблення нормативної та технічної документації.

Теза про покращення приєднання України до Угоди з питань стандартизації між країнами СНД, це, щойна йменне, перебільшення, бо в певній статті угоди чітко сформульовано: «Сторони мають повну самостійність з питань формування

## ПОДВІЙНІ СТАНДАРТИ СТАНДАРТИЗАТОРА

Наука: резонанс

**Публікація статті Д. Коршунова «За чийми стандартами нам жити?» (ГУ, № 14 ч.р.) зумовила багату редакційну пошту. З огляду на те, що «основною діювою особою» цієї статті виступає недавно створений Державний комітет України зі стандартизації, публікуємо його офіційну точку зору на проблему становлення національної стандартизації.**

та реалізації системи стандартизації та організації робіт у цій галузі. А для того, щоб промисловість могла нормально працювати з тим велетенським фондом стандартів (тільки ГОСТів — понад 20 тисяч), що лишився після розпаду СРСР, потрібен новий правовий документ на міждержавному рівні.

Сьогодні стандарти колишнього СРСР ще залишаються нормативною базою для десятків тисяч підприємств України, бо за два роки неможливо модернізувати застарілі засоби виробництва, впровадити нові технології й розробити національні нормативні документи, враховуючи реальний економічний простір та господарські, торговельні, науково-технічні зв'язки, що склалося між колишніми республіками, а нині країнами СНД.

Як повноправний представник України

в Міждержавній Раді, створеній в рамках Угоди, Держстандарт рішуче відстоює інтереси нашої держави, стримує монополію Російської Федерації в галузі міждержавної стандартизації. Так, наприклад, створення міждержавних технічних комітетів зі стандартизації на базі українських організацій, розроблення ними міждержавних стандартів забезпечує захист технічних інтересів України, що особливо важливо для взаємного визнання сертифікатів на продукцію та усунення технічних бар'єрів у торгівлі.

Для активної інтеграції до міжнародного співтовариства та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції Держстандарт України уклад двосторонніх угод з кількома європейськими країнами.

Держстандарт України репрезентує також нашу державу в міжнародних органі-

заціях зі стандартизації — ІСО та МЕК.

Тепер про інтелектуальну власність. Жодний стандарт не є добромом фізичної особи, це завжди результат колективної праці, тому залежно від категорії стандарту майнова частина авторських прав належить державі чи організаціям, що їх затвердили. Це є нормою міжнародної практики.

Щодо інформування громадськості про роботу Держстандарту і взагалі про становлення стандартизації в Україні, то Держстандарт видає інформаційні погляди, стандарти, щоквартально — «Волетень інформаційних матеріалів зі стандартизації», в яких подає різноманітну інформацію в галузі стандартизації в Україні.

Держстандарт був би відкритий секції «Наукові засади стандартизації» УНА за випуск секцією часопису з питань стандартизації, щоб не тільки «метри інтелектуальної думки України», а й рядові фахівці Держстандарту, працівники підприємств та установ могли ознайомитися з останніми досягненнями науковців секції в галузі стандартизації. Тоді, можливо, і стандартизацію Д. Коршунів не доведеться ще раз віднаходити до подвійних стандартів: спільні патентні російським фізикам у московських часописах (як це він зробив у журналі «Стандарти і качество» № 9 за 1993 рік) і паралельно, на сторінках уже українських газет, звинувачувати тих, хто справді робить справу, в «промосковській заангажованості».

Володимир ШЕВЧЕНКО, начальник управління міської стандартизації Держстандарту України;

Ніна КОТЕНКО, начальник управління державної стандартизації;

Дмитро МИШОВЕЦЬ, начальник відділу інформаційних технологій.



В умовах ринкової економіки живуть тільки ті підприємства і фірми, які активно створюють (або юридично беззаперечно привласнюють) інтелектуальну власність. Керуючись висновками цілеспрямованих маркетингових досліджень, вони успішно реалізують на ринку об'єкти такої власності у вигляді нових товарів чи послуг або шляхом укладання ліцензійних угод з іншими підприємствами продавати майнові права на виробництво та збут таких товарів. Отже, економічно найбільш могутні є ті країни, в яких створено найкращі умови для відтворення, придбання та використання інтелектуальної власності, насамперед наукоємних виробів та інноваційних технологій.

Японія, як відомо, показала усьому світові зразок стрімкого технологічного злету за обмеженості власних природних ресурсів. Для розвитку власного промислового виробництва конкурентоспроможних товарів в країні було запроваджено режим найбільшого сприяння передусім для

цям контракти на роботу за кордоном або прийнявши виді на конференції, симпозіуми та інші заходи з оплатою усіх витрат у ВКВ за умови, що учасники повідомляють їм зміст своїх науково-технічних розробок. Хіба це не легальна (а тому безкарна) форма технічного шпигунства?

ништ, фінансувати ці виробництва, рекламу, збут (і в разі потреби — й післяпродажне обслуговування) нових товарів, а також їх серійне виробництво до заповнення ними обраного сегменту ринку.

Комплексне забезпечення цих умов державним коштом і силами тільки державних установ у ринковій економіці неможливо й невідгледі. Нездолжне, що жодний державний орган, як ми впевнілися за доби «розвиненого соціалізму», не в змозі охопити усі аспекти економічної діяльності в країні, а невідгледі того, що держава не в змозі взяти на себе всі економічні ризики інноваційної діяльності.

Тому Український союз промисловців і підприємців, Українська академія наук національного прогресу.

фінансування інноваційних проектів, створення спільних підприємств в Україні та за кордоном, патентування винаходів, корисних моделей та промислових зразків українських авторів за кордоном і міжнародний обмін ліцензіями (в тому числі й передавання ноу-хау на комерційних умовах); участь в конкурсах національної оборонної промисловості; сприяння розробленню та реалізації національної та регіональних екологічних програм; сприяння розвитку систем охорони здоров'я та культури в Україні; участь у державній програмі приватизації.

Для ефективного функціонування такої системи на першому етапі в складі концерну необхідно створити такі акціоновані структури: Українська міжнародна інвестиційна компанія «Інтелект України»; Український Міжнародний Аукціонно-конкурсний дім; Національний центр інноваційних пропозицій; Центр інформаційних ресурсів та Рекламно-видавничу агенцію.

Розпочалася практична робота зі створення у складі концерну УМІКОН двох перших технопарків.

УМІКОН-«Біофарм», головний напрям діяльності якого — організація виробництва та випуску kit-го препаратів для країни вакцин і медпрепаратів на основі вітчизняних і зарубіжних субстанцій та штабів (Київ). Фінансування цього проекту передбачено здійснити з участю іноземних інвесторів.

УМІКОН-«Інформ-синтез», сфера діяльності якого — створення озвучених самонавчальних і комп'ютерних перекладачів з української та інших мов на основі оригінальної системи автоматизованого фонемного синтезу та звукового відтворення мови з текстових файлів, що введені до комп'ютера (Львів). Пропозиції на розроблення таких систем різного призначення отримані від вітчизняних і зарубіжних фірм та організацій.

Разом з конкурсним відбором та доробленням інноваційних пропозицій для їх подальшого комерційного використання в Україні та за кордоном інноватори та винахідники могли б отримати: технічну експертизу та сертифікацію ноу-хау, інноваційних виробів і технологій; оцінку їх патентоспроможності та можливість товарної реалізації; правовий захист інноваційних пропозицій, надання консультацій та допомоги в розробленні комплексної технічної документації; маркетинг та рекламу продукції вітчизняних виробників; пошук іноземних інвесторів і партнерів для спільного виробництва тощо.

Реалізація такого проекту, що вже почалася, є чи не єдиною можливою формою цивілізованої роботи інноваційного продукцією, за якої в інтересах держави і самих винахідників цілком і беззаперечно буде забезпечено виконання вищезазначених принципів купівлі-продажу інноваційної продукції на іноземних ринках.

Олексій ОНІШКО,  
президент Української академії наук національного прогресу;

Валерій КУЦЕВИЧ,  
патентний повірений України;

Петро СОСЕНКО,  
директор ТОВ «Алькор-Інтекс», в.о. Президента АТ УМІКОН;

Володимир ЛАНОВИЙ,  
президент Центру ринкових реформ.

## Колонка власкора

## Почалася сесія з афери

Чергова сесія Рівненської міської Ради на самому старті «забуксувала». Хотіли розпочати з питань оподаткування, приватизації тощо, а... повернулися до вже не раз мусованого: як розкрадали в підвалах міської управи приховану гуманітарну допомогу. Керівники Ради й управи та окремі депутати намагалися перешкодити голові депутатської комісії Григорію Вілоусу висловити результати розслідування, та все ж сесія вирішила направити матеріали до міської прокуратури. До речі, «гуманітарна афера» не єдиний «здобуток» міської управи.

## Без нахлібників

Переробляли молоко власного виробництва почали в колгоспі імені Кузнецова Дубнівського району, відмовившись від послуг районного маслосирзаводу. Рентабельність молочної галузі зростає вдвічі. Колгоспні тверді сирси мають попит. Тут працює власна пекарня, незабаром стане до ладу ковбасний цех. У господарствях Рівненщини за останній час відкрито десятки переробних підприємств. Поволеньки, а йдемо до ринку.

## «Азалия» і криниця печалі

Тридцять книжок-подарунків читачам видавництва Рівненської письменницької організації «Азалия». І це за умов нашої жорсткої економічної скрути! Чергова новинка — збірка спогадів «Із криниці печалі», де колишні репресовані, очевидці подій наводять страшні факти сталінського геноциду проти українського народу.

## Замучила совість?

У слідчому ізоляторі Рівного наклак на себе руки Володимир Венгеренко. Разом з Олександром Козловим вони вчинили жахливий злочин — вбили матір і дитину. За що були засуджені до смертної кари. Козлов винним себе не визнав, чекає на виконання вироку.

## Красуні, шукайте купальники!

І поспішайте до Рівного. Тут виробничо-торгова фірма «Еліксир» проводить всеукраїнський конкурс краси «Елі-94». Найсукцесивніші і найвродливіші отримають коштовні подарунки, чималі суми у ВКВ, переможенці — право представляти Україну на конкурсі «Міс Європа».

## У підвалі, зате міжнародна

Рівненські майстри художнього фото власними силами зробили ремонт у підвальному приміщенні і влаштували там виставочний зал. А в тому залі організували міжнародну виставку робіт відомих майстрів сучасної фотографії з України, Італії, Ізраїлю, Росії, Казахстану. Портрети, ліричні пейзажі, знімки на побутову тематику дарують відвідувачам справжню насолоду.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

# «Інтелект України» — шанс для держави

діяльності, пов'язаної з опануванням та використанням передового зарубіжного досвіду в галузі виробництва та збуту вадло започинаючи або вигідно придбаних (чи присвоєних) шляхом промислового шпигунства) інноваційних виробів та технологій.

Якщо зіставити з повною оціню, стартові умови України як нової самостійної держави видаються збільшені більшість природних ресурсів, маємо розвинені науку, промисловість, економіку в цілому.

Але очевидна недосконалість чинного законодавства та свідомий правовий нігілізм значної частини «зацікавлених» осіб і організацій призвели чи не до найбільшої загрози і небезпеки для національного інтелекту — безжалісного розкрадання і вивезення за кордон незліченної кількості перспективних винаходів, ноу-хау, що належать українським ученим та інженерам. Цей процес має кілька очевидних тенденцій.

По-перше, спостерігається інтенсивне, добре організоване, а, по суті, прайське вивезення умів та інтелектуальної власності. Закордонні фірми вільно знаходять та на підлогових — за мірками нашого злиденного існування — умовах наймають на постійну роботу за кордоном провідних українських фахівців.

Не таємниця, що в такій далеко не добродійній діяльності беруть активну часті і сприяють зарубіжним «ковбоям від інтелекту» десятки й сотні вітчизняних учасників — від потужних комерційних фірм та об'єднань, відомих вузівських осередків до численних науково-впроваджувальних фірм і центрів, інвестиційних фондів і банків тощо. Звичайно, інтелектуальні ресурси можуть і повинні стати одним із головних джерел збільшення суспільного багатства нації, а перспективна інновація може стати експортним товаром, але тільки тоді, коли об'єктом купівлі-продажу переважно будуть не технічні ідеї чи ноу-хау, а вироблені на їх основі продукція, коли торги чи аукції будуть відкритими й матимуть конкурсний характер, рішення про продаж тої чи іншої інновації приймаються з урахуванням інтересів національної безпеки держави, перспектив розвитку її культури і збереження духовності.

По-друге, тривають «конкурси», закордонні організації яких обіцяють перемо-

По-третє, в Україні працюють представники різних посередницьких закордонних фірм, які, наближаючи світло майбутнього у вигляді розподілу прибутків, хай навіть навіпі, пропонують нашим винахідникам і дизайнерам патентування їхніх винаходів за кордоном (зрозуміло, коштом фірми). Але тих, хто спокусився на такі обіцянки, хотілося б запитати: а зможуть вони перевершити добросесні партнерів без візиту за кордон, чи зможуть, не звертаючись до суду країн, партнери з яких виявили недобросесність, одержати хоч-небудь на відшкодування своїх матеріальних і моральних збитків? І, нарешті, якою мірою юридично правоздатні чи правомочні для судових органів інших держав будуть укладені на території України угоди, в яких передбачено цілковиту передачу майнових прав партнерам?

Зрозуміло, що ефективно протидіяти прайській діяльності закордонних фірм на нашій території ми можемо тільки у загальнонаціональній у цивілізованому світі спосіб, а саме створенням в Україні економічних умов, за яких вітчизняним творцям нової технології і техніки буде вигідно (і психологічно зручно) брати участь в інноваційній діяльності вдома, а не за кордоном.

Так, для науковців працівників, котрі займаються фундаментальними дослідженнями, перш за все потрібні послуги висококваліфікованих консультантів-методологів, які здатні допомогти у виборі найбільш актуальних напрямів створення піонерських винаходів на основі відкриттів у галузі природознавчих наук.

Для промисловців і підприємців, які беруть участь у структурній перебудові економіки, потрібні послуги висококваліфікованих маркетингове, здатних вказати такі сегменти внутрішнього та зовнішнього ринку, в яких задоволення платоспроможного попиту неможливе без інноваційної діяльності. А далі, незалежно від джерел та виду об'єктів інтелектуальної власності, потрібно: захистити майнові права авторів та інших учасників інноваційної діяльності, фінансувати дослідно-конструкторські роботи для розроблення комплексної технічної і технологічної документації, методично й практично допомагати у складанні бізнес-планів і здійсненні маркетингових досліджень до створення дослідних вироб-

ціонального прогресу. Центр ринкових реформ і ряд інших впливових фінансових, промислових та громадських організацій, провідних навчальних і науково-дослідних закладів України у взаємодії з відповідними урядовими і парламентськими структурами виступили з ініціативою: створити потужну недержавну інвестиційно-виробничу (впроваджувальну) компанію із широким залученням вітчизняного та іноземного капіталу.

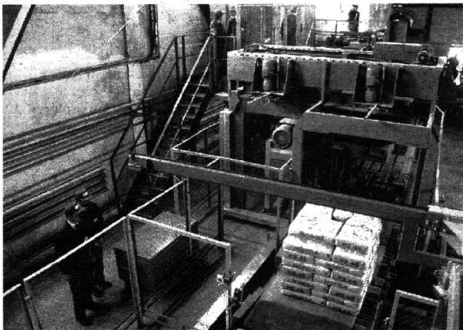
Така організація, яка за своїми функціями і структурою має бути інвестиційною компанією холдингового типу і з часом перетвориться на багатогалузевий міжнародний концерн інноваційних технологій, має взяти на себе істотну частину відповідальності за відтворення і збереження, доведення до товарного вигляду та прибуткову реалізацію сотень перспективних інноваційних пропозицій і винаходів для польового масового використання їх у нашій і народному господарстві.

Важливо відзначити, що в такій компанії інноваційна діяльність розглядатиметься не як звичайні «інвестиції в новіції», а як система дій, у якій початковою ланкою буде або цілеспрямоване створення, або цілеспрямований добір об'єктів інтелектуальної промислової власності для комерційної реалізації. Кінцева ланка цього процесу — реінвестування більшої частини прибутку в нові інноваційні проекти.

Отже, і це потрібно особливо підкреслити, концерн, будучи комерційною організацією і сплячуючи своїм акціонерам заслужені ними дивіденди, не прагнучим накопичення і споживання надприбутків, які, без сумніву, можуть з'явитися під час роботи з інноваційним товаром, а вважає його за головну засаду своєї діяльності прибуткове реінвестування надприбутку в нові інноваційні проекти, реалізація яких сприятиме збільшенню сукупного багатства суспільства і зміцненню економічної могутності держави.

Для досягнення цих цілей серед першочергових заходів довготривалої програми діяльності концерну мають бути: підтримка досліджень у наукоємних галузях економіки на світовому ринку конкурентоспроможної інноваційної продукції та технологій; організація міжнародного співробітництва в галузі спільного

## Фотофакт



## Стандарти — європейські

Українська фірма «ХОРДА ЛТД» на орендній території (Кам'янець-Подільський цементний завод) лише за сім місяців збудувала і нещодавно ввела в дію виробничий комплекс для пакування цементу потужністю п'ятсот тисяч тонн на рік. На підприємстві також функціонує комплексна лабораторія для випробування

і дослідження цементу на європейському рівні.

Український цемент, запакований в німецькі 50-кілограмові папери мішки, обгортують фінською плівкою, має великий логотип і дама, і за кордоном.

На знімку: виробничий комплекс фірми «ХОРДА ЛТД» на цементному заводі в Кам'янці-Подільському.

## Бізнес

## Міст у Європу

Відродити давню традицію волинських ярмарків вирішила лугська фірма «Едам-Світ», яку очолює Олександр Левченко — заступник директора Всеукраїнського фестивалю авторської пісні «Оберіг». У квітні цього року фірма вперше в області без підтримки державних структур влаштує багатопрофільний міжнародний ярмарок «Міст» за участю підприємств Польщі, Чехії, Німеччини, Словаччини та інших країн. Одержали запрошення й державні та приватні про-

мисловці з дванадцяти областей України...

У програмі «Мосту-94» — презентації закордонних фірм, конференції, семінари, ділові переговори. За словами директора «Мосту» Миколи Гаврилчука, особливу увагу приділятимуть представникам так званого малого бізнесу, виходу його на ринки Європи. А всього цього року «Едам-Світ» планує влаштувати шість багатопрофільних ярмарків.

Богдан БЕРЕКЕТА.

## Коротко

## Горять не тільки Ради, а й депутати

Близько восьми годин заливала пожежники охоплене вогнем споруду Константинівського міськвиконкому. Палала цілими днями і будівля селищної Ради в Зуївці. В обох випадках не випадково говорять про зумисний підпал: то електродроти замкнуло, то самі нещасно підпалили. Одне слово, елементарне нехтування правил пожежної безпеки.

А ось пожежа, що сталася нещодавно у Горлівці коло

дверей квартири голови Калінківської райради Івана Сахарчука, може мати й деякі інші причини. Встановлювати їх слідкує. А сам Іван Андрійович розповів у місцевій пресі, що коли сім'я самотужки здохла вогнем, телефонний анонім лаковично поставив вимогу: «Зніми свою кандидатуру на виборах!»

Юрій ДОПЕНКО.  
Донецьк.

## Реклама

**CONSUM BANKING & TRUST**  
американсько-латвійсько-російська фінансова група

Вашей твердой валютно-надежные гарантии и высокие дивиденды.

Эффективное управление финансовыми ресурсами. До 28% годовых.

тел./факс 066-2084922; тел. 066-2919409  
тел. 0132-271370; факс 0132-272686

## Продиктовано в номер

## Україна — Китай: перша угода регіонів

З китайської провінції Хубей повернулася делегація обласної держадміністрації, очолювана представником Президента у Київській області Іваном Канштитом. Надаючи важливе значення встановленню та розширенню взаємовигідного економічного, науково-технічного та культурного партнерства між Київщиною та провінцією Хубей, підписали договір про дружбу та співробітництво.

Разом із заступником голови уряду провінції Хань Нанпеном ми зробили конструктивний крок до співпраці на рівні регіонів, — говорить І. Канштит. — І ми, і вони дуже зацікавлені в інвестуванні створення спільних підприємств, інших форм підприємничої діяльності у легку та харчову промисловість, в галузі порошкової металургії та торгівлі.

## Завод чистої води

Для подання гуманітарної допомоги Буховині у Австрії створена спеціальна благодійна місія «Фольксгітфен», що в перекладі українською означає «Народна допомога».

Нещодавно агенти «Народної допомоги» доставили в Чернівці на двох великих автоплатформах маленьких заводик по очищенню питної води і передали його дитячій лікарні. Завод зможе обслуговувати й навколишні медичні установи.

## 6-й блок ЗапАЕС можна запустити у липні

— За рахунок власних, а не бюджетних коштів у липні цього року ми готові запустити 6-й енергоблок Запорізької атомної станції, — повідомив представник Президента України в Запорізькій області Юрій Бочарюк. — Але за умови, якщо потужність блоку буде повністю відана у розпорядження області. З тим, щоб за розрахунок здешевлення електроенергії, знизити собівартість продукції, підвищити її конкурентоздатність.

## Татарстанський досвід приваблює кримських лідерів

Бажаючи підписати довгострокову економічну угоду з Татарстаном вилупив президент Криму Ю.Мешков, який перебуває з робочою поїздкою в Казані. Відбулася його зустріч з татарстанським керівником М.Шаїмієвим, під час якої сторони обговорили перспективи співробітництва. Зокрема, кримчани мають намір глибоко вивчити досвід здійснення економічних реформ в Татарстані, насамперед з питань, пов'язаних із забезпеченням населення продовольством, із програмою «м'якого входу» в ринок, соціальним захистом населення. До того ж, наголосив Ю.Мешков, політикам слід налагоджувати з колегами тісні особисті зв'язки.

## «Чорний ящик» прояснить ситуацію

Триває розслідування обставин загибелі іранського військового літака С-130, який зникнув катастрофічно поблизу столиці Нагірного Карабаху — Степанакерта. До місця події прибула офіційна делегація, до якої ввійшли дипломати, технічні експерти та представники ВПС Ірану. Командування армії оборони НКР не підтвердило і не спростувало версію про те, що літак було вилуповано чи прильотило збито над територією Нагірного Карабаху зенітною ракетаю однієї із супротивних сторін. Записишається сподіватися, що ситуацію прояснить «чорний ящик».

## Шляхи Президента Назарбаєва

З офіційним візитом до Великобританії прибув Президент Казахстану Н.Назарбаєв. Плановано підписання низки документів про співробітництво двох держав у різних галузях. Це перша закордонна поїздка казахстанського лідера після парламентських виборів у республіці, які оглядач, серед котрих і англійські, назвали проназарбаєвськими.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

## Відлуння події

## Кого образив «дідусь Никсон»?

Між Росією і Сполученими Штатами більше розбіжностей, ніж взаєморозуміння. Методи і практика «холодної війни» ще повністю не зжиті. Претензії Росії на роль великої держави поки що розбігаються об американський «столик»... Усі ці фрази ще три-чотири місяці тому могли б вийти вибраними з газет 70—80 років. А нині це констатація характеру й стану російсько-американських відносин. А відносини ці між двома державами, одна з яких — наддержавою, а інша, як і раніше, хоче бачити себе такою, справді помітно зінбулася.

Одним з останніх підтверджень цього став скандал навколо персона американського пенсіонера Р. Никсона, відомого також як 37-й Президент США. До Никсона, як і до всіх інших екс-глав Білого дому довічно звертаються в Штатах «пане Президенте». Та це — там. А тут, схоже, кремлівські начальники вирішили, що він — всього-навсього пенсіонер. До того ж неслухняний, що зустрічався боти з ким. Стож в аудієнції з Борисом Миколайовичем йому було відмовлено, хоча зустріч була запланована.

Таким чином, Росія знову вустами свого лідера продемонструвала себе непередбачуваним партнером, який важко піддається аналізу. Схоже, що так все й закінчилось б, і Никсон, співаючи обізнання, продовжив би свої зустрічі з опозиціонерами й малими «шишками» з держпарату. Але надто вже сильний виявився резонанс московського скандалу. Повторюється, там, у них, до всіх глав Білого дому довічно звертаються «пане Президенте». Тож і Клінтону довелося втручатися в те, що сталося, відбиваючи, по суті, слова Більдінга, мовляв, Білл усе правильно зрозумів. Вилупа таке розуміти не хотіли, хоча б це й то, що Никсон — республіканець, а підтримка Більдінга в цьому разі означала б для Клінтона початок жорсткої конфронтації з опозицією. Та навіть й це не найголовніше. В Америці відміно використали привід, щоб виступити «опонітом». А який доводився швидко ліквідувати інцидент, маючи при цьому смішний вигляд в очах всього світу.

С я ще один аспект, який залишився непоміченим. До програми Никсона була внесена зустріч з лідером Білого дому, з суботу, 12 березня, казалим за яку пасажирський повітряний флоту навіть пішла команда надати «коридор» до Москви до Сімоферополя для літака Никсона. Але той накуди не полетів. Мало того, заявив Москві однозначного: в

Валентина ПОПОВА.

Москва.

## Подробиці

## Зустрілися два спікери

На стикові двох районів Вірменії і Азербайджану, де колись влаштували грандіозні свята дружби, минулого тижня зустрілися глави парламентів двох країн. Діалог двох спікерів — Б. Арафянця та Р. Гулієва торкався глобальних і регіональних проблем, і жодних конкретних документів, усунув чужак, що їх уперто поширювали російські засоби масової інформації, не було підписано.

Зокрема, мусять бути питання про виведення карабаських сил із зайнятих територій. Тим часом цієї теми на переговорах узагалі не порушували. А йшлося про те, що обидві сторони згодні розв'язати карабаську проблему мирним шляхом. Шкода, звичайно, що цієї думки вони доводять лише на щостому році війни. А механізм урегулювання залишається тим самим: припинення вогню, відведення військ, повернення біженців, деблокування транспортних комунікацій. І лише потім — обговорення подальшого статусу Нагірного Карабаського Республіки. Було висловолено обопільне бажання відновити добросусідські стосунки. На знак доброї волі Вірменія згодна в односторонньому порядку дозволити пропуск вантажів з Азербайджану в Нахічевань, так само

як і газу, і електроенергії. Азербайджанська сторона у відповідь поки що нічого не запропонувала. Наво одне, що Азербайджан категорично проти введення до регіону конфлікту миротворчих сил Росії і згоден лише на розміщення в цій зоні міжнародних спостерігачів, у тому числі й з країн, так чи інакше замішаних у протистоянні. Зокрема, з Туреччини та Ірану.

Важко сказати, до кого приведе цей діалог. Чи стане він постійним і чи буде зроблено за ним конкретні кроки? Чи сядуть за стіл переговорів робочі групи? Чи то, як і раніше, під шумок переговорів під нахакуванням м'язів? Одне слово, запитано, як завжди, більше, ніж відповідей...

Віктор САРКІСЯН.

Бреван.



# ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АКЦІОНЕРНИЙ БАНК (ВАБАНК) ІНФОРМУЄ:

## 3 РІЧНОГО ЗВІТУ ПРАВЛІННЯ

Попри всі труднощі минулого фінансового року, ВАБанк закінчив його з непоганими результатами.

Обсяг зведеного балансу банку збільшився у 25 разів і досяг 48 млрд. крб. Якісно змінилася структура балансу банку. Головними джерелами ресурсів стали депозити юридичних осіб (32,5%), залишки на розрахункових рахунках (20%) і вклади населення (8,3%). Частка власних коштів за цей період зросла з 10% до 30% і перевищила 14 млрд. крб.

Протягом усього звітного року банк витримував усі показники ліквідності і платоспроможності. За підсумками року до 29% доходу було одержано завдяки валютним операціям. Доходи банку за 1993 рік порівняно з 1992 роком зросли в 194 рази.

Кредитна політика банку спрямована на сприяння процесам формування і розвитку ринкових структур, широку підтримку підприємництва, стимулювання випуску товарів і надання послуг.

Банк отримав генеральну ліцензію, що дало можливість істотно збільшити обсяг валютних послуг. Встановлено кореспондентські відносини з банками Франції, Німеччини, Росії, Білорусі, Литви, Словенії.

Банк активно працює з населенням. Запроваджено різноманітні грошові вклади і ощадні сертифікати.

Застосування сучасних банківських технологій є невід'ємною умовою успішного розвитку банку. У звітному році почала діяти локальна комп'ютерна мережа ВАБанку на базі ПЕОМ.

Створені й розпочали діяти чотири філії, у планах — створення нових філій.

Підсумки діяльності ВАБанку в минулому році свідчать про зміцнення його позицій і динамічний розвиток.



## БАЛАНС Всеукраїнського Акціонерного банку на 1.01.1994 року

АКТИВИ:	тис. крб.
1. Каса та іноземна валюта	5804671
2. Кошти на резервному рахунку в Нацбанку	1670604
3. Кореспондентський рахунок у Нацбанку	5415220
4. Кореспондентські рахунки в інших банках	257885
5. Дебітори банку	2060796
6. Кредити, надані банком:	
короткострокові	19144153
довгострокові	458000
7. Позики, надані іншим банкам	7392329
8. Основні кошти	1274705
9. Інші активи	459175
10. Кошти в розрахунках	4006860
11. Висільнені кошти за рахунок прибутку	47995198
<b>ВСЬОГО</b>	

ПАСИВИ:	тис. крб.
1. Статутний фонд	8107200
2. Резервний фонд	243293
3. Інші фонди	1959756
4. Розрахункові та інші рахунки клієнтів	8897204
5. Депозитні рахунки клієнтів	17775148
6. Кредити, одержані в інших банках	4700000
7. Інші кредити	2290063
8. Кошти в розрахунках	15674
9. Прибуток	4006860
<b>ВСЬОГО</b>	47995198

## ІНФОРМАЦІЯ

### про випуск акцій (проспект емісії)

#### Характеристика емітента

Всеукраїнський Акціонерний банк (ВАБанк) зареєстрований Національним банком України 2.06.1992 р., реєстраційний номер 120.

Метою банку є фінансове об'єднання зусиль підприємницьких структур у справі інтенсифікації виробництва, розвитку ринкових відносин, підтримки недержавних підприємств тощо.

Предметом діяльності є кредитування суб'єктів господарської діяльності за рахунок власних і залучених коштів підприємств, організацій і населення, касово та розрахунково обслуговування, валютні та інші операції, передбачені чинним законодавством.

Служачий цілком статутний фонд банку на час оголошення емісії становить 8107,2 млн. крб. ВАБанк є членом Асоціації комерційних банків України, Київського банківського союзу, акціонером Української фондової біржі, має генеральну ліцензію на проведення операцій в іноземній валюті.

На час прийняття рішення про емісію адміністративні та економічні санкції органами державного управління, судом і державним арбітражем на банк не накладалися.

Вищим органом управління банку є загальні збори акціонерів. Спостережна рада банку здійснює контроль за діяльністю правління банку. Правління є виконавчим органом, який керує поточною діяльністю банку.

Голова правління — Марченко Леонід Сергійович, квал.технаук, спеціаліст у галузі організації і управління. Стаж роботи в банківській системі — 4 роки. Є членом Ради Української фондової біржі, віце-президентом Київського банківського союзу.

Головний бухгалтер — Пашинська Тетяна Володимирівна, економіст за фахом. Стаж роботи в банківській системі — 10 років.

#### Дані про випуск акцій

Рішення про черговий (своєий) випуск акцій ВАБанку прийнято загальними зборами акціонерів 15 березня 1994 року.

Попередні шість емісій на загальну суму 8107,2 млн. крб. ВАБанк проводив у 1992—1993 рр. через випуск простих іменних акцій номінальною вартістю 100000 крб. кожна у кількості 81072 шт.

Загальна сума цієї емісії становить 10 млрд. крб. і поділена на 100000 простих іменних акцій номінальною вартістю 100000 крб. кожна.

Статутний фонд банку завершення продажу акцій становить 8107,2 млн. крб.

Початок емісії — 22 березня 1994 р.

Закінчення емісії — 22 вересня 1994 р.

#### Акціонери ВАБанку мають право:

одержувати дивіденди, які виплачують за результатами роботи за рік;

самостійно продавати, передавати, а також заповідати акції з обов'язковою реєстрацією у книзі реєстрації акцій банку в десятиденний термін;

придбати акції банку наступних випусків за пільговими цінами.

Кожна акція ВАБанку дає право одного голосу на загальних зборах акціонерів.

Акції можуть придбати як юридичні, так і фізичні особи.

Акції ВАБанку розповсюджують на території України.

Акції реалізують за ціною, яка формується на підставі попиту і пропозиції. Оплата акцій здійснюється національною валютою або іноземною валютою за курсом, що визначається угодою сторін. Придбання акцій здійснюється з попереднього оголошення їхньої вартості.

Додайте за тел.: 219-19-32; 219-19-06.

## НОВИНА!

### Вклади з конвертацією в акціонерний капітал

ВАБанк пропонує громадянам принципово нові вклади, на проценти з яких вони стануть акціонерами банку.

Власники вкладу типу «А5» (початковий внесок 5 млн. крб.) через рік матимуть акцій на

**100 млн. крб.**

Власники вкладу типу «А1» (початковий внесок 1 млн. крб.) через рік матимуть акцій на

**18 млн. крб.**

З урахуванням курсової різниці збільшення капіталу власників цих вкладів досягне рівня

**2500 — 3000% річних**

## ВАБанк пропонує населенню

### строкові вклади:

**річний — 900 % річних;**

**тримісячний — 330 % річних,**

**процентна ставка щомісяця збільшується, нараховуються складні проценти;**

**виграшний вклад — 210 % річних і можливість щомісячного грошового виграшу.**

Ощадні сертифікати строком на рік номінальною вартістю від 200 тис. крб. до 5 млн. крб.

запропоновані під **1400 % — 1600 % річних** залежно від вартості.

**Центральний офіс ВАБанку: 252054, Київ-54, вул.Павлівська, 4-8.**

**тел. 216-00-35; 212-44-66; 216-00-33.**

Перша Київська філія

252110, м. Київ-110, вул. Механізаторів, 9, тел. 244-03-43.

Друга Київська філія

253099, м. Київ-99, вул.Вереснева, 26/28, тел. 556-12-42.

Дніпропетровська філія

м. Дніпропетровськ, вул. Дзержинського, 6, тел. 8-0562-476591.

Березнівська філія

Рівненська обл., смт Березно, вул. Вуховича, 58,

тел. 8-03653-22607.

Пункт обслуговування населення

253121, м. Київ-121, Харківське шосе, 201/203, тел. 562-64-72

Пункти обміну валют: Хрещатик, 15 (Пасаж), магазин «Каскад»; вул. Чкалова, 67; бул. Праці, 5.

Запитуєте — відповідаємо

## Захисникам — соціальні гарантії

Нині в Україні близько 5 мільйонів ветеранів війни потребують соціального захисту

Нещодавно прийнятий Верховною Радою України закон «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» доводжаний і потрібний, адже він торкається життєвих інтересів мільйонів учасників Великої Вітчизняної. З часу набуття законом чинності, себто з 1 січня цього року, до редакції надійшло чимало листів від ветеранів війни з проханнями дати на сторінках газети кваліфіковані роз'яснення щодо того чи того положення закону, механізму його застосування, а також відповіді на запитання, які вони не можуть розв'язати на місцях. Проконсультувати листи наших читачів ми попросили заступника міністра соціального захисту населення України С. ВЕГЕРУ.



— Світлано Анатоліївню, завою, як відомо, а січня набув чинності, однак не всім зрозуміло, як впровадити його в життя. На це, зокрема, вказують у своїх листах до редакції В. Редько з Корона Чернігівської області, В. Самохвал з Краматорська, що на Донеччині, та інші.

— Ще в грудні Мінсоцзахисту та Міноросприроду надіслали на місяці відповідні документи, роз'яснення, методичні матеріали з основних положень. Шкода, що не всією над цими матеріалами попрацювали належним чином.

— Прийнятий Верховною Радою закон, звісно, дуже потрібний. Хоча, як дорікають дописувачі, він записаний поспіхом, менше років на 20. Та не варто зливатися. Зараз же ветерани обурені доволі великими чергами, що виникають біля відділів соціалізму. Чим це зумовлено? Що не спрацювало в даному разі?

— На жаль, люди тепер зневірені. Отож і побоюються, що коли зазвичай не одержать відвіду чи не востаннє штамп у вже існуючу посвідку, втратять право на пільги. Хочу ще раз наголосити: усяди на місяці створені комісії для визначення учасників бойових дій і учасників війни. Комісії повинні протягом трьох місяців розглянути подані заяви і прийняти відповідні рішення про їхню обов'язкову ознаменування зв'язками. Спирні питання з визначення статусу осіб, на яких поширюється дія закону «Про статус ветеранів війни...», розглядаються комісіями, створеними при військових комісаріатах, у виняткових випадках — комісією Міністерства оборони України.

Щодо нових категорій осіб. До них увійшли люди, які під час війни перебували в концтаборах, гетто, інших місцях примусового утримання або були насильно вивезені на примусові роботи до Німеччини і інших держав, трудовий тилу, учасники бойових операцій на території інших держав, учасники національного ополчення, бойових дій та національно-визвольного руху. Не перераховувати всіх нових категорій, це в законі. Скажу лише, що підстав для хвилювання нема. Нікого не буде обділено.

— У листах ветеранів війни, зокрема С. Пухляк із Кам'янець-

Подільський, Н. Зареба з Вінниці, запитують, з якого часу надаються їм пільги, а з яким часу набуття законом чинності, себто з 1 січня н.р., чи з часу оформлення документів?

— Звичайно, усі пільги будуть перераховані ветеранам з 1 січня н.р. А те, що робота з перерахування грошей затрималася, то воно й не дивно. Адже ситуація змінюється мало не щодня. До того ж, аби розробити механізм впровадження цього документа, довелося залучити до роботи ряд міністерств і відомств, переробити десятки нормативних актів тощо.

— Де братимуть кошти для реалізації закону? Усім відомо, що наша держава у тяжкій економічній скруті. Тому витрати, пов'язані з реалізацією закону, віднесені не тільки на рахунок державного бюджету, а і місцевих бюджетів. Тим самим на плечі місцевої влади велика відповідальність, адже до державного бюджету увійшли лише додаткові витрати, себто ті, що стосуються нових категорій осіб.

— Світлано Анатоліївню, в законі нічого не сказано про те, чи звільняться від податку ветерани, котрі займаються торгово-посередницькою діяльністю (про це питають І. Чернер з Києва, Н. Полейко з Каховки, що на Херсонщині).

— Це регулюється іншими законодавчими актами. Хоча міськсоцради, держадміністрації в рамках своєї компетенції можуть надавати ветеранам ту чи іншу пільгу, не передбачену законом. Вважаю, що більшість питань можна безболісно розв'язувати на місцях. Звичайно, це знову ж таки тягне за собою додаткові витрати. Однак не треба забувати, що саме ми, оточені на власній землі мусимо подбати про наших захисників, про тих, чий долі понівечило воєнне лихоліття.

— Дякую за розмову.

Надія КУЗНЕЦОВА.

Р.С. Неподаліку Кабінет Міністрів України прийняв постанову «Про порядок надання пільг, передбачених Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Хочеться вірити, що тепер, коли механізм реалізації Закону відомий, ветерани вкотре зможуть скористатися своїми пільгами.

З болем у серці вслухаюся в гірку співбід давно поспівали, невеличкого зросту, приреченого на похорони сімдесятидвохлітньої учительки-пенсіонерки. Захисити Ксенію Станіславівну Калантірну доводиться від рідного сина Болеслава Костянтиновича Годзішевського.

У страшні роки розгуляваного розгону «власть імущих» катувалися в тюрмах мільйони невинних людей, так званих «воровів народу». Того звізлого 1938 року забрали директора школи с.Кудіївці Жмеринського району на Вінничині Костянтина Лукіяновича Годзішевського, розстріляли. Вчительку початкових класів Ксенію Станіславівну з трірічним сином Болеславом викинули з квартири на вулицю, а все майно конфіскували.

Від цієї страшної ночі, коли енкаведисти викинули жінку з дитиною на вулицю, минуло 56 років. Та й досі вчителька-пенсіонерка залишається бездомною.

Свого часу син, аби отримати трикімнатну квартиру, без згоди матері вніс її до одера.

Болеслав Костянтинович декілька років працював у Херсоні і «впливові» знайоми допомогли йому отримати її там ще одні трикімнатну квартиру.

Мій співрозмовник — начальник Жмеринського міськводеканату — справляе інтелігентне враження. Однак, коли зайшла мова про його рідну матір, інтелігентність як рукою знялася. Коли ми жили в Херсоні, — розповідає Болеслав Костянтинович, — мати в квартирі завела бордель...

— Як-як? — не втримався від запитання.

— Так. Якоюсь ми повернулися, то в хаті застали бруд, запліснілі тарілки на кухні. Очевидно, мама зі своїми подругами святкувала день народження...

— Далі була доля свого сина-начальника в мене не було бажання. Якшо другий дружини Болеслава Костянтиновича його мати не до вдоволи, то хоча б виконав свій синівський обов'язок. Не адекватно до моралізаторських суджень про те, що, вступивши на народний судом до своєї ж квартири, мати не може тут проживати. Бо не буде ж сулованеш щоденно втихтиромувати нову невістку Ксенію Станіславівну, а її сину пояснювати, що матір має право жити в належній їй кімнаті трикімнатної квартири.

Одначе дивна річ: на вимогу жмеринського прокурора В.Вознюка у жмеринському міськом суді тим же суддею А.Патраманським справа щодо Калантірної набирала запуганого характеру. Важко судити, чи зроблено це суддею навмисно, чи з яких інших міркувань. Міркуйте самі: незаконно, без згоди його матері, прописав до квартири Годзішевського Катерини Володимирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

Максимові, вчительку похилого віку і письмово прохання до народного депутата України Бориса Степановича Олійника не димирівни Макарової з її сином Максимом Любимцем (Макарова — донька нової дружини Годзішевського) у складову справу, і суд, вносячи нове рішення, вважає, що тепер Ксенія Станіславівна Калантірні належить 6,7 квадратного метра житлової площі. Отож виходить, що квартиру розділити неможливо. Так Жмеринські правники «догодаються» реалізувати її вдвоє. Отож і шукає старенька мати свої речі, розкидані сином чи невісткою по всій Жмеринці, і поневіряється в холодній і морі кімнаті барачного типу.

будинку ще один буду, тобі б радий, доню, теж втягати за будівництво найкращого в Жмеринці котеджу». А хіба йому з двома дітками дошкільного і молодшого шкільного віку зматігати у будівництві з мером? Навіть помешкання, видане міськрадою для тимчасового проживання, аварійне і ремонту вже не підлягає.

Останній, прихід заступника Жмеринської міськради Сергія Олексійовича Дякова і головною архітектурою міста Олексія Михайловича Вітюкова також не утворює осяг. Дійсно до смішного, а саме: перевірляючи змушували залізити на горіще — чи витримав мене стеля? Джентльмен-архітектор вирішив

## Сльози матері

сам власною вагою перевірити це. І відразу ж заступник мера застеріг: Олексіє Михайловичу, ти ж можеш провалитися! А в тебе ж діти!

Виходить, у всіх відомості — діти. А в мене що?.. Отак Віктор Максимович Людків, його заступник Василь Іванович Борокманів і такі ж, як вони, Борокманів уже 8 років тягнуть що волюнку. І вдень, і вночі молю Бога, аби не завалився балок... Дуже прошу, допоможіть!

Хочу нагадати ще про одну важливу обставину щодо відв'язування і надання їм пільг. Законні Верховної Ради повинні виконувати всі, тим паче — службові особи високого рангу на місцях. Гадаю, що мати-страждиця, вдова реабілітованого, буде прикріплена до продовольчих і промислових магазинів і матиме належні їй пільги.

Прощаючись з Ксенією Станіславівною, я помітив, що в її згорблених очах блимала слеза. Сльозі образи, відчаю і зневіри, крику материнської душі. І вона навіть не бажала чогось недоброго своєму синові.

Мені пригадалась давня легенда. Дівчина сказала, що вийде заміж за свого нареченого тоді, коли він виразе серце своєї жмені і принесе його їй живе. Взяла і скоїла. Добігаючи з серцем рідної матері, як билосія в його руках, до своєї нареченої, він перенеперся за поріг і впаав. Серце випало із рук і завомерло. Юнак враз почув голос матері: «Сину, тобі не боляче, ти не загинув?»

А вам не боляче?

Олександр СУТАК.

## Спорт

## На аренах країни і світу

Хоккей. Чемпіонат світу. Група С. Збірна України — збірна Бурлорусі — 2:4.  
Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліг. 20 тур.  
«Патриот» — «Зоря МЛС». 3:0. 2000. Маттєв, 25 (1:0). Маттєв, 32, з пенальті (2:0). Маттєв, 42 (3:0).  
«Волинь» — «Нива» (Вінниця). 2:0. 3000. Мозолов, 65 (1:0). Федельський, 70 (2:0).  
«Вуковина» — «Торпедо». 0:1. 2000. Бондаренко, 69 (0:1).  
«Темп» — «Крибас». 1:0. 13000. Скаченко, 40 (1:0).  
«Верес» — «Чорноморець». 1:2. 8000. Паляничня, 10 (1:0). Жабченко, 65 (1:1). Гусєв, 77 (1:2).  
«Динамо» — «Нива» (Тернопіль). 1:0. 4000. Мізін, 80, з пенальті (1:0).  
«Металіст» — «Таврія». 0:0. 2000.  
«Металург» — «Кремень». 1:0. 6000. Скрипник, 20 (1:0).  
«Дніпро» — «Карпати». 1:1. 7000. Мокрицький, 9 (0:1). Коваленко, 65 (1:1).

	В	Н	П	М	О
Динамо	14	6	0	39	16
Шахтар	12	5	3	38	19
Чорноморець	12	5	3	32	15
Дніпро	11	3	6	34	21
Карпати	9	6	5	21	16

Верес	6	10	4	22	17
Темп	7	7	6	18	17
Торпедо	7	7	6	17	19
Нива Тр.	7	6	7	23	15
Крибас	7	6	7	16	14
Таврія	6	7	7	26	21
Волинь	6	7	7	16	15
Нива Вд.	6	6	8	19	24
Зоря-МЛС	5	2	13	31	18
Вуковина	4	4	12	13	26
Кремень	4	4	12	13	26
Металіст	3	6	11	11	37
Металург	3	5	12	11	33

Літер бомбардирів — Гусєв («Чорноморець») — 12 м'ячів.

Мін-футбол. На славу вдалося свято, організоване Асоціацією міні-футболу України і кафедрною футбольною Українською державною університету фізичного виховання і спорту. В першому турі команда журналістів «Пресинг» в уперній боротьбі перетрала збірну артистів театру, кіно та естради — 7:5. А потім усі разом розіграли, студенти та викладачі насолоджувалися концертним сценарієм театру «Мазилів». Велика заслуга в тому, що свято пройшло на високому рівні президента Асоціації і завідувача кафедри Геннадія Лисенчука.

## Голос України

Засновник — Верховна Рада України.  
Видає — Президія Верховної Ради України.  
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.  
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.  
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДІЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:  
252047, Київ-47,  
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОН: для дозвонів — 441-88-23;  
• ТЕЛЕФАКС — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.  
• Руконіс не повертають.  
• Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —  
КП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель. • Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій. • За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.  
Кодовий номер: 48955.  
Тираж: 315515.

Комітет друку видавства «Голос України»  
252047, Київ-47,  
проспект Перемоги, 58.  
1 2 3 4 5 6 7 8 9  
м. Київ, 0311052.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голос України».